

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

Dhr. R. Postma
BEL/MOB

Telefoonnummer +31235146584

ruurd.postma@noord-holland.nl

1 | 6

Betreft: Aanpassen concessies n.a.v. Transitieplan OV

Geachte leden,

De provincie Noord-Holland is opdrachtgever voor het openbaar vervoer voor drie concessies: Haarlem-IJmond 2017-2027, Noord-Holland Noord 2018-2028 en Gooi en Vechtstreek 2021-2030. Hierbij informeren wij u over de besluiten die wij op 8 november 2022 hebben genomen om het OV-aanbod op peil te houden door aanpassingen in de concessies aan te brengen en het aangaan van financieringsovereenkomsten zero emissiematerieel (Haarlem-IJmond en Noord-Holland Noord) met een Transitieplan. Met deze maatregelen willen wij het tekort aan reizigersopbrengsten als gevolg van de coronacrisis opvangen en de ov-concessies toekomstbestendig maken. Wij verzoeken u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid van 5 december 2022 te plaatsen.

Inleiding

Sinds de uitbraak van het Coronavirus is het aantal reizigers dat gebruik maakt van het openbaar vervoer (OV) fors gedaald en daarmee ook de reizigersopbrengsten. Het Rijk heeft tijdens de hele coronaperiode een beschikbaarheidsvergoeding (BVOV) gegeven om het OV-systeem vrijwel 100% te laten doorrijden. Nu corona 'voorbij' is en reizigers langzaam terugkomen, is het nodig om te investeren. Het behouden en versterken van een robuust en betrouwbaar openbaar vervoernetwerk, zien wij als een belangrijke taak van de provincie. In vrijwel alle maatschappelijk opgaven is openbaar vervoer deel van de oplossing: de woningbouwopgave met bijbehorende bereikbaarheid, de klimaatcrisis en het streven naar een brede vorm van welvaart.

Transitieplan Openbaar Vervoer

Op 12 mei 2021 hebben wij u geïnformeerd over het Transitieplan Openbaar Vervoer Noord-Holland (1611262/1611310). Directe aanleiding voor het Transitieplan was de enorme terugval in reizigers in het openbaar vervoer als gevolg van de corona uitbraak in maart 2020.

Verzenddatum

- 9 NOV. 2022

Kenmerk

1901331/1901365

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Sinds het vaststellen van het Transitieplan is samen met onze vervoerder Connexxion/Transdev gewerkt aan de uitwerking van deze voorstellen. Het Transitieplan heeft meerdere doelstellingen. Deze doelstellingen zijn - op korte termijn - gericht op het op peil houden van het voorzieningenniveau en het zoveel mogelijk beperken van de financiële gevolgen voor vervoerder en reizigers. Gelijktijdig willen we met het Transitieplan ook werken aan onze structurele doelen: het aantrekken van meer reizigers, het verduurzamen van onze concessies en beter inspelen op de veranderende vervoersvraag.

Reizigersontwikkeling sinds uitbraak corona

Sinds de uitbraak van het Coronavirus is het aantal reizigers dat gebruik maakt van het openbaar vervoer (OV) fors gedaald en daarmee ook de reizigersopbrengsten voor de vervoerder. De reizigersopbrengsten dekken circa 50% van de kosten van de vervoerder en de andere circa 50% wordt gedekt door de exploitatiebijdrage van de provincie Noord-Holland. Het duurt waarschijnlijk tot eind 2025 totdat de vraaguitval en daarmee de reizigersopbrengsten volledig herstellen. Daarbij zal de mate van herstel per concessie verschillen.

Vervoersaanbod en financieel resultaat tot 2022

Door de BVOV van de Rijksoverheid en het doorvoeren van het Transitieplan, zijn wij er in geslaagd om het aanbod aan openbaar vervoer (tot nu toe) op niveau te houden. Vanaf 2021 is sprake van een aangepaste dienstregeling (minder hoge frequenties, vervallen van bijvoorbeeld de nachtbusen). Per saldo betekent dit dat er in 2021 en 2022 sprake is van een beperkte afschaling van het vervoersaanbod (van 100% in 2019 naar circa 93 à 94%), ingrijpendere maatregelen zijn gelukkig niet nodig gebleken.

Vervoersaanbod en financieel resultaat 2023 en verder

Gezien voorgaande verwachten wij dat, zonder nieuwe vorm van beschikbaarheidsvergoeding en zonder maatregelen in 2023, er sprake zal zijn van een tekort van circa € 8,5 mln. om op het niveau van 2022 te blijven. Met de uitgewerkte maatregelen uit het Transitieplan wordt in 2023 een structurele besparing van circa € 2,2 mln. gerealiseerd. Deze maatregelen bestaan uit:

- een overnameregeling van bussen in de concessie Noord-Holland Noord;
- het aangaan van financieringsovereenkomsten materieel voor Noord-Holland Noord en Haarlem-IJmond (vergelijkbaar met de concessie Gooi en Vechtstreek, zie brief 3 juni 2021 met kenmerk 1605184/1605199);
- het verschuiven van materieel tussen concessies én
- aanpassingen in de bedrijfsvoering van Connexxion/Transdev.

Het voortzetten van de huidige dienstregeling betekent dat wij € 5,1 mln. minder uitgeven. Met de besparingen uit het Transitieplan (€ 2,2 mln.) blijft er een tekort van € 1,2 mln. Dit willen wij opvangen door een eenmalige inzet uit de reserve OV Projecten. Met dit totale pakket kunnen wij het tekort aan reizigersopbrengsten in 2023 afdekken (zie tabel 1, verschil reizigers 2023 versus aanbod 2023). Verdere

besparingen of afschaling vinden wij te zeer ten koste gaan van (de kwaliteit van) het vervoersaanbod.

OV-concessie	Haarlem-IJmond	Noord-Holland Noord	Gooi- en Vechtstreek
Reizigers 2023 (t.o.v. 2019)	92%	90%	88%
vervoeraanbod 2023 (t.o.v. 2019)	94%	93%	93%
Tekort 2023	€ 8,5 mln.		
Besparing afschalen	€ 5,1 mln.		
Besparing Transitieplan	€ 2,2 mln.		
Extra budget uit de reserve OV	€ 1,2 mln.		

Tabel 1 Financiële situatie 2023

Wat betekent dit concreet?

Het vervoersaanbod in de concessiegebieden blijft in 2023 ongeveer op het niveau van 2022 (zie bijgevoegd vervoer- en marketingplan 2023). Ten opzichte van 2019 betekent dit dat in Haarlem-IJmond 94%, in Gooi en Vechtstreek 73% en in Noord-Holland Noord 93% van het aantal dienstregelingsuren t.o.v. 2019 wordt gereden.

De concessie Noord-Holland Noord kende al voor de coronapandemie geen groei. Door o.a. het hybride werken is de verwachting dat de reizigersaantallen - zonder aanvullend beleid - niet meer herstellen t.o.v. het niveau van 2019. Voor de concessie Gooi en Vechtstreek geldt dat het herstel naar verwachting tot eind 2025 duurt.

Voor de concessie Haarlem-IJmond is de verwachting dat de reizigersopbrengsten eind 2023 weer op het niveau van 2019 zitten. Daarom is in overleg met Connexxion/Transdev afgesproken dat de OV-concessie Haarlem-IJmond vanaf 2023 geen aanvullende steun meer van de provincie ontvangt. De provincie betaalt vanaf 2023 voor het daadwerkelijke vervoersaanbod (de gereden dienstregeling). Ook de bonus/malus- en boeteregelingen zijn weer van toepassing.

Vanwege een tekort aan buschauffeurs is Connexxion genoodzaakt om in de concessie Haarlem-IJmond **tijdelijk** verder af te schalen (naar 90%). Wij hebben hiermee ingestemd omdat wij het belangrijk vinden om de reiziger een betrouwbare dienstregeling aan te bieden.

Als concessieverlener verwachten we van de concessienemer dat zij alles in het werk stelt om conform afspraak bussen te laten rijden. In heel Nederland hebben vervoerbedrijven te maken met personeelstekorten. Er zal door Connexxion/Transdev stevig ingezet worden op het werven van nieuwe buschauffeurs zodat Connexxion gaat voldoen aan de afspraak, namelijk dat er in 2023 wordt opgeschaald naar het niveau van 2019. Zoals gebruikelijk wordt voor de

wijzigingen in het vervoersaanbod advies gevraagd aan ROCOV-NH en gemeenten.

Ambities voor de toekomst

Na 2025 zal het gebruik van OV in het zuidelijke deel van de provincie groeien, zeker in stedelijke regio's. Voorwaarde hiervoor is dat het voorzieningenniveau de komende jaren in stand blijft en waar mogelijk groeit.

Om deze groei te stimuleren investeren wij extra in marketing, werken wij aan de versnelde introductie van nieuwe betaalmethoden en reisproducten (zie ook brief 25 februari 2022 met kenmerk 1776809/1776831) én passen we de concessiedocumenten aan om Mobility as a Service (MaaS) mogelijk te maken. Met deze laatste maatregel verwerken wij landelijke afspraken rondom MaaS-waardigheid in de concessiebesluiten waardoor het makkelijker wordt om zonder beperkingen met verschillende vormen van vervoer in Noord-Holland te reizen. Daarmee levert het OV een aantrekkelijke bijdrage aan de ketenreis.

Meer flexibiliteit en samenwerking in de concessie

Ten slotte heeft de coronapandemie duidelijk gemaakt dat het vervoersaanbod in de OV concessies wendbaarder moet worden om snel in te kunnen spelen op plotselinge veranderingen in de reizigersaantallen. In dit kader maken we het makkelijker om tijdelijk af te wijken van de concessiebepalingen. Onderdeel hiervan is een versnelde dienstregelingsprocedure. Tevens heeft de coronaperiode geleid tot een intensiever contact en monitoring van de opbrengsten en kosten van de vervoerder, zodat er snel ingespeeld kan worden op basis van de ontwikkelingen.

Verdere verduurzaming OV concessies

Gooi en Vechtstreek is de allereerste concessie die volledig wordt uitgevoerd met emissievrije bussen. Ook in de twee andere concessiegebieden wordt, door de introductie van nieuw emissievrij materieel en een betere benutting van de aanwezige elektrische bussen, verduurzaamd. De voorbereidingen hiervoor (o.a. aanvragen netwerkaansluitingen) zijn in volle gang en zullen de komende tijd uitgerold worden. Hier informeren wij u medio 2023 nader over.

Herijking van de OV concessies

Herijking van de OV concessie Noord-Holland Noord

Op 16 februari 2021 hebben wij de ontwerp Nota van Uitgangspunten voor de herijking van de OV-concessie Noord-Holland Noord vastgesteld. Wij hebben u hierover in een BOT-overleg (d.d. 1 maart 2021) geïnformeerd. Door verlenging van de BVOV is de herijking uitgesteld omdat één van de voorwaarden van de BVOV was dat er sprake is van een gelijkblijvend voorzieningenniveau. Nu de BVOV eind 2022 afloopt, pakken wij de herijking van de concessie Noord-Holland Noord opnieuw op. Dat doen we in nauwe samenwerking met de

vervoerspartijen in Noord-Holland Noord, zoals Connexxion/Transdev en de NS. Medio 2023 zullen wij u hier over informeren.

Herijking van de OV concessie Gooi en Vechtstreek

De OV concessie Gooi- en Vechtstreek is aanbesteed en net voor de uitbraak van corona verleend aan Transdev. De ingangsdatum van de nieuwe concessie viel midden in de coronaperiode. Door corona kent de concessie niet de groei in reizigers die Transdev ten tijde van de aanbesteding had mogen verwachten. Het uitblijven van de groei (en mogelijk lokaal zelfs structurele krimp door gewijzigde reizigersgedrag) heeft een structureel effect op de financiën (business case) van de concessie. Om vraag en aanbod weer in evenwicht te brengen, zullen Transdev en de provincie, in samenspraak met het ROCOV NH en de gemeenten, een beperkte herijking van de concessie voorbereiden die in moet gaan na 2023. Wij verwachten bijvoorbeeld een aanpassing in het stadsnet in Hilversum, waarbij ook wordt ingespeeld op voorziene infrastructurele veranderingen. Ook hierover zullen wij u in 2023 informeren.

Afsluitend

Het openbaar vervoer is een essentieel onderdeel van het gehele mobiliteitssysteem, waarbij de reiziger en zijn/haar deur-tot-deur reis centraal staat. Op de landelijke tafels zetten wij samen met de andere decentrale overheden volop in op voortzetting van de steun vanuit de Rijksoverheid na 2022. Juist nu er steeds meer sprake is van herstel van het OV-gebruik. Echter, het herstel laat een onvoorspelbaar verloop zien omdat (de gevolgen van) het Coronavirus nog altijd onder ons zijn.

Wij hebben u eerder geïnformeerd over een mogelijke opvolger van de BVOV 2022. De gesprekken die in het Nationaal OV Beraad (NOVB) hierover worden gevoerd stemmen ons hoopvol op dat er een nieuwe regeling komt. Feit blijft dat wij te zijner tijd beoordelen of wij gebruik willen en kunnen maken van een regeling voor 2023. Dit hangt mede af van de voorwaarden die het ministerie aan deze regeling stelt en of deze passen bij onze ambities voor de Noord-Hollandse concessies.

De tot nu toe behaalde resultaten komen voort uit een goede en intensieve samenwerking met Transdev/Connexxion. Er moet nog veel werk worden verzet om de impact van de coronapandemie en nieuwe maatschappelijke uitdagingen als inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt, de komende jaren op te vangen en de ambities waar te maken. Dit vraagt ook in het vervolg commitment, capaciteit en een goede samenwerking van provincie en Connexxion/Transdev.

Wij vertrouwen er op dat wij dat met dit Transitieplan, kunnen waarmaken, om daarmee ook voor de toekomst goed openbaar vervoer in de provincie Noord-Holland te kunnen waarborgen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

R.M. Bergkamp

A.Th.H. van Dijk

Kopie aan:

- Portefeuillehouders van de gemeenten in de provinciale OV-concessies ontvangen een afschrift via de PVVB's.
- Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer Noord-Holland

Bijlage:

- Vervoer- en marketingplan Noord-Hollandse concessies 2023